

СОЦИОЛОГИЈА - Спецификација предмета

Студијски програм/и: Заштита на раду, Заштита животне средине, Заштита од пожара									
Назив предмета: Социологија									
Наставник/наставници: Ивана Љ. Илић-Крстић									
Статус предмета: Обавезан						Шифра предмета:		19.OZNR04	
Број ЕСПБ: 6									
Услов: -									
Циљ предмета									
Развијање знања о човеку и друштву, односима и процесима у које ступају, групама и творевинама које настају, социјалној структури, динамици друштва и глобалним променама, ради идентификације, разумевања и објашњавања догађаја и процеса и прихватања холистичког погледа на свет који доприноси хармонизацији односа у друштву и систему друштво-природа.									
Исход предмета									
Будући инжењери ће на основу стеченог знања моћи да:									
- критички и аргументовано мисле, разликују и разумеју различите видове друштвених односа и друштвених деловања, - боље разумеју савремене облике друштвеног живота и друштвене проблеме, - правилно сагледају интеракцијске односе између друштвених појава и промена у друштву и између друштва и природе, - правилно сагледају позитивне и негативне последице процеса глобализације и транзиције.									
Садржај предмета									
Теоријска настава									
Појам науке и предмет социологије: Појам науке, појам и врсте научних закона, диференцирање науке. Природне и друштвене науке. Настанак социологије и њена предметна одређеност. Однос социологије према другим наукама. Метод социолошког истраживања: појам научног метода и методологије. Метод социологије. Истраживање друштвених појава: предмет истраживања и постављање хипотеза; прикупљање података (посматрање; испитивање: анкета, интервју и тестирање; анализа садржаја, упоредни метод); сређивање и обрада података и научно објашњење. Класичне социолошке теорије: Позитивистичка, биологистичка, колективнопсихолошка, марксистичка. Савремене социолошке теорије: функционализам, теорија друштвених сукоба, теорија светског система, теорија о ризичном друштву. Друштво и друштвене појаве: Социолошки појам друштва и човека; појам и врсте друштвених појава. Структура и динамика друштва: Појам друштвене структуре; елементи друштвене структуре. Појам и врсте друштвеног кретања. Стратификација друштва: ропство, каста, сталеж, класа. Друштвене групе: Народ, нација, човечанство, класе, породица, политичке партије, друштвени покрети, држава, село и град, професија. Култура и друштво: Социолошко одређење културе, масовна култура, кич и шунд. Друштвене норме: Појам и врсте друштвених норми. Друштвени прописи: право, морал, обичаји, мода. Техничка правила. Облици друштвене свести: Религија, морал, уметност, наука, филозофија. Промене у савременом друштву: Научно-технолошка револуција и социјалне имликације; позитивни и негативни ефекти процеса глобализације и транзиције; сиромаштво, друштвена изопштеност и еколошки проблеми као обележја савременог друштва.									
Практична настава									
Аудиторне вежбе: анализа релевантних текстова о савременим друштвеним појавама, актерима друштвених промена и механизма друштвених промена/развоја; презентација појединих актуелних тема: демографске промене, еколошки ризици, технологија и друштво, инжењерска етика, сиромаштво и друштвена искљученост, глобализација и промене у нашем друштву, трнзициони процеси у Србији; одбрана семинарских радова.									
Литература									
[1.] Ивана Илић Крстић (2024). Социологија (интерни материјал за припрему испита). Ниш: Универзитет у Нишу, Факултет заштите на раду у Нишу.									
[2.] Milovan Vuković, Dragan Todorović (2020). OSNOVI SOCIOLOGIJE [Електронски извор]. Niš: Filozofski fakultet. https://www.menadzment.tfbor.bg.ac.rs/ .									
[3.] Хафнер Ј. Петар, Мишић Славољуб (2012). Социологија. Ниш: Универзитет у Нишу, Економски факултет.									
[4.] Гиденс Ентони (2006). Социологија. Београд: Универзитет у Београду, Економски факултет.									
[5.] Марковић Ж. Данило (2003). Општа социологија. Београд: Савремена администрација.									
Број часова активне наставе (недељно)									
Предавања	2	Аудиторне вежбе	2	Други облици наставе	-	ИР	-	Остали часови	-
Методе извођења наставе									
Предавања (усмено излагање, дискусије, презентације), вежбе (индивидуални и групни рад), семинарски радови, консултације.									
Оцена знања (максималан број поена 100)									
Предиспитне обавезе		Поена		Испит			Поена		
активност у току предавања		5		усмени испит (теоријски део испита)			40		
активност у току вежби		5							
колоквијум		25							
семинарски рад		20							
презентација теме		5							

